

Ocena

Rozprawy doktorskiej Pani lekarz medycyny Czarneckiej Pauliny zatrudnionej w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką we Wrocławiu na temat: „Zmiany zębopochodne w tomografii komputerowej u pacjentów z zapaleniem zatok obocznych nosa w materiale 4. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką we Wrocławiu”.

Inspiracją i koniecznością podjęcia badań naukowych oceniających diagnostykę schorzeń jest szczytny cel - możliwość uzyskania poprawy zdrowia lub całkowitego wyleczenia choroby. Dlatego organizuje się badania naukowe i pisze się prace, które w konsekwencji wprowadzają postęp, a sposób wymierny zmniejszają cierpienie chorego, równocześnie minimalizując ekonomiczne koszty leczenia.

Badania, które przeprowadziła autorka rozprawy doktorskiej, dotyczą bardzo częstego schorzenia, a nieprawdopodobnie aktualnego i ważnego zagadnienia w Polsce. Stomatolodzy nasi w ciągu ostatnich 15 lat zawężili swoje postępowanie lecznicze chorego zęba do zachowawczego i to za wszelką cenę, nie przyjmując do wiadomości, że taki chory ząb może być źródłem powikłań miejscowych, ale też i występujących w narządach odległych. A przecież jedynym przeciwskazaniem do usunięcia zęba jest tylko taki stan, gdzie chory ząb jest lub rośnie w nowotworze.

Autorka w swoich badaniach, zagłębiła się tylko w jeden aspekt, ale bardzo ważny, porównując ocenę stanu zębów z wynikami badań tomografii komputerowej i z obrazem zmian w zatokach przynosowych oraz danymi klinicznymi leczenia. Wyników leczenia nie konfrontowała z wynikami oceny histopatologicznej usuniętych zmian. To zwiększyło trudność jej badań, ale ukazało praktyczną pomoc interpretacyjną dla „stomatologów” przed podjęciem przez nich decyzji o rodzaju leczenia. Większość analizowanych chorych miała wieloletni przebieg schorzeń zębów i zatok. To dało kolejną dużą trudność w organizacji badań i interpretacji wyników, o czym uczciwie przyznała w swojej dysertacji. Obecnie praktycznie otolaryngolodzy leczą wszelkie powikłania tego zachowawczego a często niekompetentnego leczenia stomatologicznego. Dlatego wszystkie prace badawcze dotyczące tych naukowych i praktycznych problemów są bardzo cenne.

Przedstawiona mnie do oceny rozprawa dotyczy tych fundamentalnych zagadnień. Liczy ona 79 stron druku komputerowego z piśmiennictwem oraz 19 tabel i 38 rycin zamieszczonych w tekście. Brakuje mnie w „Spisie treści” spisu tabel i rycin. Niektóre dane są przedstawione

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

Wydział Lekarski

Katedra i Klinika

Otolaryngologii

PL 31-531 Kraków

ul. Śniadeckich 2

tel. +48 12 424 79 00

fax +48 12 424 79 25

otolaryngologia@cm-uj.krakow.pl

www.otolaryngologia.cm-uj.krakow.pl

w formie tabel. Układ pracy jest typowy dla badawczej pracy klinicznej i posiada 12 podstawowych rozdziałów. Pracę kończą „Przypisy”.

We wstępie pracy autorka przypomina dane zaprezentowane jako uzasadnienie badań i swojej pracy. Prezentuje ona najnowsze informacje dotyczące równoczesnego występowania przewlekłego zapalenia zatok przynosowych (w ich różnych postaciach) z towarzyszącymi im wieloma schorzeniami „zębów”. Podkreśla słusznie, że nie istnieją proste i istotne objawy kliniczne różnicujące zębopochodne zapalenia zatok od zapaleń zatok u chorych z idealnym uzębieniem. Przypomina podziały zapaleń zatok o etiologii zębopochodnej, podkreśla, że standardem jest właściwe leczenie przyczynowe.

Cel pracy został sformułowany zrozumiale i konkretnie. Autorka w całej dysertacji dąży do uzyskania jednoznacznych odpowiedzi na wszystkie pytania.

Materiał badawczy to właściwie meta analiza 500 chorych skierowanych do leczenia przewlekłych stanów zapalnych zatok przynosowych przez laryngologów, a nie stomatologów.

Grupa badawcza była jednolita i została dobrana prawidłowo, reprezentatywnie podobnie jak i grupa kontrolna.

W metodyce została zaprezentowana rozległa skala badań. Między innymi autorka przygotowała własną ankietę do zbierania danych na potrzeby dysertacji. W rezultacie takiej metody badawczej doktorantka otrzymała bardzo wiele wyników trudnych do jednoznacznych interpretacji. Uczciwie przyznała to w dwóch następnych rozdziałach. Dzięki wprowadzeniu metod statystycznych nawet najmniejsze liczbowo grupy chorych z poszczególnymi danymi mogły być poddane analizie i jej wyniki zobiektywizowane. Dlatego autorka uniknęła możliwości przyjęcia hipotezy fałszywej.

Wyniki badań są konkretne i dokładne. Na każde pytanie problemowe czy szczegółowe postawione w rozdziale cel pracy uzyskano odpowiedź.

Moim zdaniem najważniejszy wynik pracy doktorantki to udowodnienie na podstawie bardzo dużej grupy chorych = badanych (to mocna strona tej dysertacji), że opisy radiologów z znacznym odsetku są nieprawdziwe i lekarz leczący zęby - stomatolog jak i operator zatok - laryngolog muszą sami oceniać obrazy tomografii komputerowej przed propozycją leczenia i wyborem postępowania wobec chorego. Doktorantka ujęła ten wniosek bardzo delikatnie, taktownie i subtelnie.

Dyskusja doskonale oddaje interpretację danych uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy doktorantki z wynikami innych autorów. Komentarz

jest właściwy i dobrze wyważony i taktowny. Doktorantka świetnie tłumaczy wyniki swoich oryginalnych badań wykonując wielką meta analizę badawczą. Załączone ryciny – obrazy wyników badań z tomografii komputerowej świetnie obrazują wywody i rezultaty badań Kandydatki.

82 prezentowanych pozycji piśmiennictwa światowego świadczą o tym, że Autorka dogłębnie poznała i nauczyła się najnowszych danych naukowych w specjalistycznych czasopismach.

Pełnię z urzędu funkcję „advocatus diaboli”. Nie mam uwag krytycznych.

Praca doktorska Pani lekarz medycyny Czarneckiej Pauliny zasługuje na wyróżnienie. Winna ona być opublikowana w czasopiśmie o wysokim wskaźniku cytowań, a sama doktorantka o ile spełnia wymogi formalne, nominowana do prestiżowej nagrody im. J. Miodońskiego. Niezależnie życzę Jej aby kontynuowała swoje prace badawcze nad oceną powikłań zębopochodnych w żuchwie jak i w narządach odległych.

Dlatego z prawdziwą przyjemnością zwracam się z wnioskiem do Pana Dziekana i Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu o dopuszczenie Pani lekarz medycyny Pauliny Czarneckiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kraków, dn. 3 grudnia 2018

KIEROWNIK
Katedry i Kliniki Otolaryngologii
Collegium Medicum UJ

Prof. dr hab. med. Jacek Składzień